

possidet anno Chr. 57. Emtus ab Italico negociatore septem solidis. Az irás a XVI. századra mutat. Bekötése szépen préselt disznóbőr 1564-ből rézsarkokkal és kapcsokkal. (Lásd: Czerni Albin Die Handschriften der Stiftsbibliothek St. Florian. Linz 1871. 8.r. 244—245 l.)

— **A bécsi nyomdászat 400 éves jubilauma.** A bécsi nyomdászat 1882-ben üli meg főállásának 400 éves jubilaumát. Ez alkalmából a bécsi nyomdások megbízták Dr. Mayer Antal urat, az alsó-ausztriai történeti társulat titkárát, a bécsi nyomdák 400 éves történetének megírásával. E megbízás következtében Dr. Mayer körleveleket intézett Európa nevezetesebb könyvtáraihoz, melyekben őket a célba vett munka érdekében támogatásra és közreműködésre felszólította. A megjelendő könyv, mint a körlevél mondja, hivatva lesz Denis munkáinak ¹⁾ hézagait pótolni s törekedni fog Bécs nyomdáinak 400 éves történetéről és termékeiről lehető teljes képet nyújtani. S hogy ez csakugyan sikerüljön, folyomodik az egyes könyvtárak közreműködéséhez. A Nemzeti Múzeum könyvtára is kapott a közreműködésre felszólítást, s kötelességének tartotta a saját és hazai könyvtárak tudományos reputációja érdekében szellemi támogatását a célba vett munkához felajánlani. A szerző kívánsága szerint a könyvtár a saját czédula-catalogusából összefogja állítani mindazon könyvek pontos jegyzékét, melyek 1482—1700-ig Bécsben nyomattak, s azt saját észrevételeivel ellátva a szerző rendelkezésére fogja bocsátani. A művelet végrehajtása egy könyvtári tisztviselőt, ki e célra minden nap két órát szentel, öt hónapig fog foglalkoztatni s f. é. szeptember végeig be lesz fejezve. Ennek fejében a könyvtár kikötötte magának, hogy a szerző a megírandó munka előszavában a múzeumi könyvtár tudományos közreműködéséről különösen megemlékezzék, továbbá hogy a munkából, mely előreláthatólag számos műmelléklettel fog megjelenni, 10 példányt bocsásson rendelkezésére. Dr. Mayer úr szives készséggel elfogadta feltételeinket s a kikötött példányokon kívül, önszántából még két díszpéldányt is ajánlott fel. Tekintve, hogy a magyarországi

¹⁾ Wiens Buchdrucker-Geschichte bis 1560. Wien 1782. Nachtrag zur Buchdruckergeschichte Wiens. Wien 1793. — Merkwürdigkeiten der k. k. Garellischen Bibliothek. Wien 1780.

könyveknek nagy része a XVI.—XVII-ik században Bécsben nyomtatott, a létrejövendő munkát, előre melegen üdvözöljük s hiszszük, hogy belőle a hazai bibliographia jelentékeny gyarapodást fog nyerni.

Vegyes közlemények.

— **Ritka magyarországi vonatkozású ősnymtatvány.** A M. Nemzeti Múzeum Könyvtára egy ritka és nagybecsű latin Ősnymtatvánnyal szaporodott. Megvásárolta ugyanis Brockhausen és Breuer bécsi antiquariusoktól a »Concordia Hungarica inter Serenissimos | et Gloriosissimos | Fredericum tercium RO. Imperatorem etc. et Jnuictissimum principem et dominum dominum Maximilianum Bo. et Hungarie Regem etc. Augustos ex | una et Serenissimum Wladislaum Hungarie | et Boemie Regem Inclitumque regnum Hungarie ex altera Posonij conclusa. Infine: Datum Bude in festo beati | Nicolai Episcopi et Confessoris. Anno dni millesimo Quadringentesimo | Nonagesimo primo. Regnorum nostrorum Hungarie Anno secundo. Bohemie vero Vigesimo primo. Commissio propria domini. Regis.« című latin ősnymtatványt, mely ívrétben egy hasábon év, hely és nyomdász megnevezése nélkül góth betűkkel van nyomtatva és sem Panzer, sem Hain, sem Brunet vagy Grässe munkáiban nem fordul elő. A bibliographiában tehát ismeretlen. Sem a bécsi, sem a müncheni könyvtárak nem birják. Ez utóbbi a főntemlített antiquariusoknak a munkáért 200 márkot ígért. Sőt úgy látszik a British Muzeumban sincs meg, mert az említett czéggel a munka megszerzése iránt tárgyalásokat folytatott. A könyv a Frigyes császár és Miksa romai király, és a II. Ulászló magyar király között 1491. november 7-kén Pozsonyban létrejött egyezség szövegét tartalmazza s mindössze nyolcz levélből, vagyis egy ternioból áll. Tartalma a ránk maradt kéziratokból és okleve-